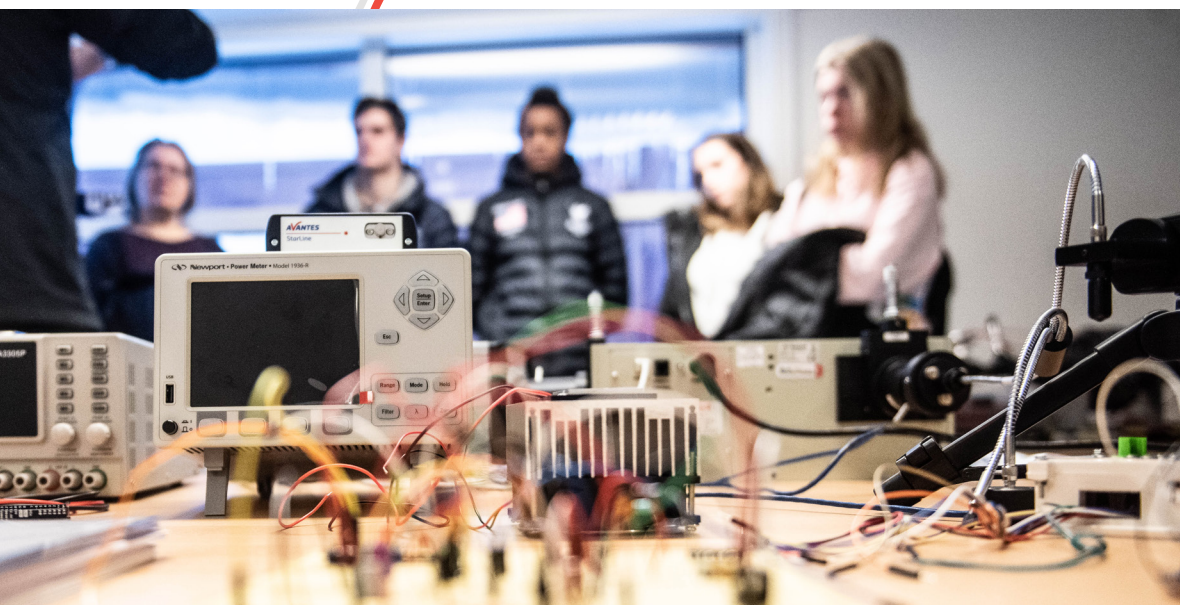

DEN RÖDA TEKNIKTRÅDEN
FRÅN FÖRSKOLA TILL HÖGSKOLA

DEN RÖDA TEKNIKTRÅDEN
FRÅN FÖRSKOLA TILL HÖGSKOLA

Innehåll

INLEDNING	6
Förord	6
Framtidssäkra utbildningarna	7

DEL 1

FÖRSKOLA	10
Draksagor	11
NTA Skolutveckling	12
GRUNDSKOLA	14
Teknikfritids	15
First Lego League	16
Möjligheternas Värld	18
Äggfallet	20
Raketer	21
Kemins dag	22
Tjejkväll	24
Teknikkollo	26
Industrinatten	28
Årskurs 8-dagar	29
Tio lektioner i att förändra världen	30
Teknikcollege VR-upplevelse	31
GYMNASIET OCH UTBILDNING FÖR VUXNA	32
Kickoff	33
Branschdag	34
Ambassadörsutbildning	36
Blixtläset	38
Studentmingel	40
Ung Företagsamhet (UF)	42

DEL 2

FÖRETAGENS ENGAGEMANG	46
Exempel på företagsaktiviteter	46
Guide till studiebesök	48
Tekniksprånget	50
Branschfrukost	51
STUDIE- OCH YRKESVÅGLEDARE	52
Industrins möjligheter	52
SMARTA SAMARBETEN	54
KomTek Sverige	54
Snilleblixtarnas vänner (SBV)	56
MARKNADSFÖRINGSAKTIVITETER	58
Marknadsföring	58
Publika evenemang	60
Vårdnadshavare	62
Kampanjdag	63
REGISTER	64
CHECKLISTA OCH EGNA ANTECKNINGAR	66

DET HÄR ÄR TEKNIKKOLLEGE

År 2025 kommer 30 % av de som idag jobbar inom svensk industri att ha gått i pension och med dem följer många års erfarenhet och kunskap. Det innebär att kommuner och företag aktivt behöver hitta ny arbetskraft. Arbetsmarknaden för utbildade inom teknik, el och energi, fordon, finsnickeri eller industriteknik ser därför mer lovande ut än någonsin.

Teknikcollege är Sveriges största samverkansplattform för kompetensförsörjning inom industrin och arbetar nationellt, regionalt och lokalt. Genom att få företag, kommuner och utbildningsanordnare att samarbeta skapar vi en matchning mellan utbildning och arbetsliv. Vi har ett gemensamt mål – industrins tillväxt genom kompetent arbetskraft tack vare kvalitetssäkrade utbildningar.

Inom Teknikcollege ryms programmerare, mattesnillen och svetsälskare tillsammans med lärare och föreläsare som har erfarenhet av vad de pratar om. Utbildningen lämnar plats för både praktiska och teoretiska ämnen så att den studerande ska kunna gå direkt ut i arbetet eller vidare till fortsatta studier, på exempelvis yrkeshögskola eller teknisk högskola.

Teknikcollege samverkansmodell är unik och möjliggör att tekniskt inriktade utbildningar ligger i framkant. Tack vare att kommuner och företag påverkar såväl inriktning som innehåll i våra utbildningar förbereds framtida medarbetare för vad arbetsmarknaden behöver.

Inledning

Förord

Inom Teknikcollege har vi länge genomfört insatser för att öka attraktionskraften för de industrirelevanta utbildningarna. Insatser som vi nu vill ska få spridning och att fler ska få ta del av. Boken och dess struktur kallar vi för *den röda tekniktråden* som kort sammanfattat innebär att vi arbetar med rätt insatser, i rätt tid, mot rätt målgrupp. Långsiktighet är ett centralt begrepp och gemensamt för insatserna är att de genomsyras av kvalitet.

Med över tio års erfarenhet är vi övertygade om att detta strukturerade arbetssätt är rätt för att kontinuerligt kunna nå ut till fler presumtiva studerande. Dessutom ger det oss en fantastisk möjlighet att öka status och stärka kvaliteten på de utbildningar som redan är certifierade. Något som också bidrar till att vi kan erbjuda attraktiva utbildningar att söka. Nu vill vi dela med oss av detta till er.

Det finns idag en uppsjö av aktörer och insatser som verkar för att stärka industrins kompetensförsörjning. I denna bok har 16 Teknikcollegeregioner bidragit med att lyfta fram de mest väsentliga och trovärdiga aktiviteterna som de starkt tror på ger effekt när de genomförs strategiskt och långsiktigt. Bokens syfte är således att sprida dessa goda exempel på hur man kan organisera, planera och genomföra rekryteringsaktiviteter och andra insatser.

Vi vill på ett effektivt sätt sprida kunskap om mervärdet med Teknikcollege bland nuvarande studerande, men också attrahera fler till landets industrirelevanta utbildningar. Missa inte denna fantastiska möjlighet!

Framtidssäkra utbildningarna

Boken du håller i din hand är uppbyggd på ett enkelt och pedagogiskt sätt som ger er möjligheter att ta del av spännande aktiviteter och insatser andra Teknikcollegeregioner genomför. Aktiviteter riktade mot elever i årskurs 8 och 9 är viktiga, men vi vill också visa att det går att så ett frö även i tidigare åldrar samt hos vuxna. Den röda tekniktråden är en beprövad modell inom Teknikcollege som möjliggör för detta.

Arbetsättet utvecklades först inom Teknikcollege Halland som var tidiga med att skapa denna struktur. Idag har många regioner sin egna röda tekniktråd bestående av en mångfald av aktiviteter som riktar sig mot alla målgrupper från förskola till högskola. Vi tror att detta arbetsätt är rätt metod för att lyckas attrahera morgondagens studerande. Det stärker Teknikcollege arbete regionalt såväl som lokalt. Målet är att alla regioner ska ha en väl förankrad röd tekniktråd där relevanta aktörer har knutits till de olika insatserna och där de ekonomiska och personella resurserna finns för ett långsiktigt arbete för att stärka och bibehålla intresset för de industrirelevanta utbildningarna.

Många företag lyfter fram utmaningen om att hitta rätt kompetens som en av de mest avgörande frågorna för deras framtid och fortlevnad. Genom den röda tekniktråden kan Teknikcollege bidra med lösningar och på lång sikt säkerställa företagens kompetensförsörjning.

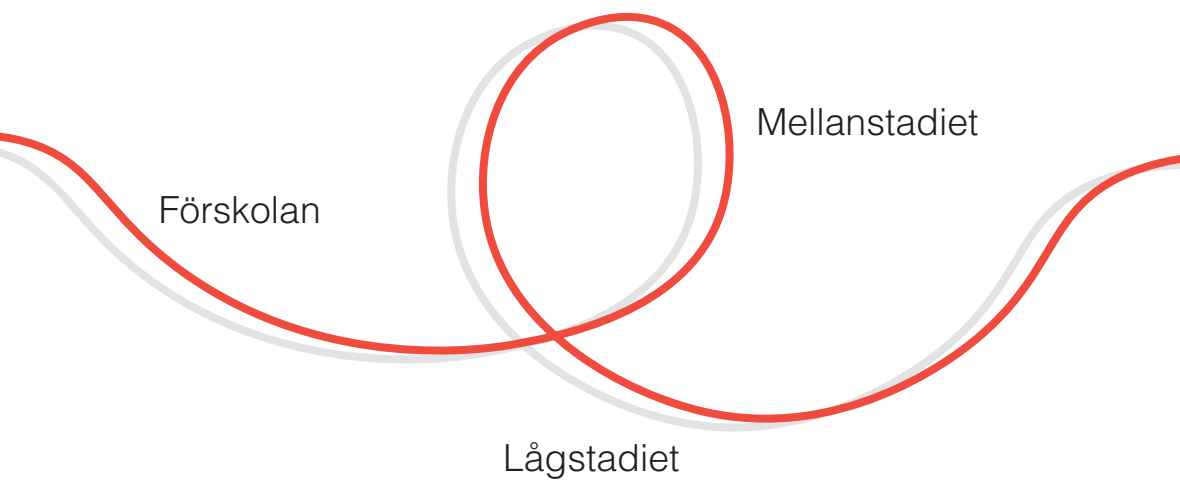
I bokens del 1 bjuds ni på goda exempel på aktiviteter riktade mot barn, ungdomar och vuxenstuderande. Del 2 riktar sig mot målgrupper som företag, lärare och studie- och yrkesvägledare samt innehåller bra tips på marknadsföringsaktiviteter.

Alla exempel på aktiviteter följer samma form och ni kommer snabbt att kunna skaffa er en uppfattning om hur resurskrävande insatserna är. Vi vill få till en jämn balans mellan de aktiviteter som kräver lite kortare planering med mindre resurser och de aktiviteter som kräver förarbete flera månader innan.

Bokens olika aktiviteter är färgmarkerade efter hur resurskrävande de är:

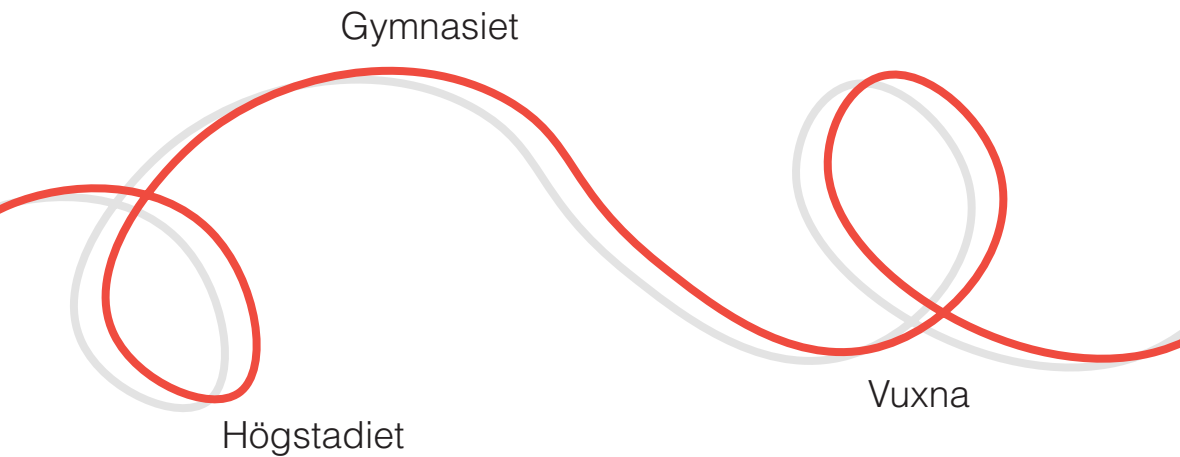
- Kräver inte lika omfattande planeringsarbete och medför inga större kostnader.
- Ställer krav på förberedelsearbete och planering, du behöver vara ute i god tid då flera olika aktörer involveras. Kan medföra vissa större kostnader.
- Kräver ett genomtänkt och gediget förarbete, många olika aktörer behöver vara med i planeringsarbete.

Boken finns även att hitta som digital upplaga på teknikcollege.se/tekniktraden.

Del 1

Inspirerar till rekryteringsaktiviteter och attityd-påverkande insatser mot målgruppen förskola och grundskola. Samt aktiviteter för att höja status och öka attraktionskraften för certifierade Teknikcollege-utbildningar på gymnasiet och för vuxna.

Förskola

Draksagor

Sagolik kemi för de allra yngsta

Genom sagor och spännande experiment lär drakflickan Berta ut kemi till de allra yngsta. Böckerna om Berta väcker barnens nyfikenhet och ger dem en bra grund att stå på när de ska utveckla sin förståelse för naturvetenskap.

MÅLGRUPP

Barn på förskolan.

FÖRBEREDELSE

Allt material finns att beställa via IKEM:s hemsida, länkadress finns längre ner.

GENOMFÖRANDE

Det finns två böcker om Berta. I varje bok finns det tio sagor som var och en avslutas med ett spännande kemiexperiment. Läs sagorna och klura tillsammans på ett kemiexperiment som genomförs på förskolan. Alla sagotexter är författade av Anna Gunnarsson, pedagog på Navet Science Center i Borås. Experimenten är utprovade på Navet och har använts i de barngrupper som besöker Science Center.

I vuxenhandledningen till respektive bok finns Navets bästa tips och förslag på hur experimenten kan göras extra intressanta för barngruppen. Handledningen innehåller även fakta om vad som händer under experimentet och förslag på ytterligare experiment som är lämpliga för den tänkta åldersgruppen.

RESURSER

Böcker och annat material finns på IKEM:s hemsida: ikem.se/ikem-skola/drakfamiljen/berta---kemi-for-de-allra-yngsta/

TIDSOMFÅNG

Vi rekommenderar att arbeta långsiktigt med den här typen av insatser genom att årligen genomföra sagostunder eller andra inspirationsaktiviteter i förskolan.

IKEM – Innovations och Kemiindustrierna i Sverige är en av Industrirådets medlemsorganisationer som tillsammans med ytterligare tio organisationer är ägare av Teknikcollege. IKEM har ytterligare satsningar på skolan som du hittar via ikem.se.

KREATIVITET • NYFIKENHET • ATTRAKTIONSKRAFT • KEMI

NTA Skolutveckling

Naturvetenskap och teknik för alla

Arbete med NTA:s teman ger barnen i förskolan en tidig inblick i naturvetenskap och teknik. I det ingår temautbildningar för pedagoger och lärare i förskolan och grundskolan.

NTA Skolutveckling är en ekonomisk förening som erbjuder helhetskonceptet NTA, som stöd för skolutveckling inom naturvetenskap och teknik. NTA tillhandahåller experimentmaterial med tillhörande handledning som pedagoger och lärare arbetar med tillsammans med barn och elever. NTA:s utbildningar är uppdelade i olika teman inom biologi, fysik, kemi och teknik. Temana är utvecklade utifrån förskolans respektive skolans styrdokument och utgår från en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

För att förskolor och skolor ska kunna utnyttja NTA:s koncept måste skolhuvudmännen (kommun eller fristående) vara medlemmar i NTA skolutvecklings ekonomiska förening.

MÅLGRUPP

Barn på förskolan, förskolepedagog och barnskötare.

FÖRBEREDELSE

För att pedagogen ska kunna arbeta med ett NTA-tema krävs en temautbildningsdag. På utbildningen får pedagogen teori kring ämnesfakta och arbetssätt samt möjlighet att själv prova några av undersökningarna. I utbildningen diskuteras även olika erfarenheter av arbetet med temat i barngrupp. Förskolans olika teman handlar om ljus, vatten, luft och ljud. Till alla teman finns materiallåda och handledning som förskolorna får levererade till sig.

TIPS! NTA har även temautbildningar anpassade för årskurser i hela grundskolan. Läs mer på ntaskolutveckling.nu.

GENOMFÖRANDE

Barn och pedagoger pratar om temat som är valt. Utbildningsmaterialet från NTA-lådan plockas fram. Barn och pedagoger utforskar och genomför undersökningen med hjälp av naturvetenskapliga arbetssätt, till exempel göra en förutsägelse, undersöka, dra slutsatser och kommunicera. Fortsättningsvis kopplas temat till olika aktiviteter och dagliga rutiner, både utomhus och inomhus. Barn och vuxna reflekterar och diskuterar utifrån undersökningen med hjälp av exempelvis foton och teckningar.

RESURSER

Temautbildningarna i naturvetenskap och teknik, kompetensutveckling. NTA:s experimentmaterial med tillhörande handledning.

TIDSOMFÅNG

NTA:s teman kan arbetas med under hela året och anpassas till kortare eller längre undersökningar med barnen.

Grundskola

Teknikfritids

Lekande lätt teknik via internet

Många unga tappar intresset för teknik redan i tolvårsåldern. Teknikfritids visar hur kul teknik faktiskt kan vara och ger en unik möjlighet att jobba med skolans ämnen på ett fritt och lustfyllt sätt.

MÅLGRUPP

Elever på fritids.

FÖRBEREDELSE

Ställ in routern så att eleverna enbart kommer åt Hack the World Play-sajten eller surfa runt på sajten som vanligt (se länk nedan).

GENOMFÖRANDE

Upptäck filmer med olika typer av inspiration och teknikrelaterade vinklar. Genom att elever och pedagoger tillsammans surfar runt på teknikrelaterat innehåll uppmuntras eleverna till problemlösning och till att testa själva. Syftet är att barnens teknikintresse ska bibehållas upp i åldrarna. Samtidigt hoppas Teknikföretagen kunna erbjuda en tjänst som fritidspedagogerna uppskattar och har nytta av i sitt dagliga arbete.

Teknikfritids utgår från sajten Hack the World Play (play.hacktheworld.se), där Teknikföretagen låtit samla hundratals videoklipp. Alla filmer som finns på sajten handlar om teknik på olika sätt och de flesta innehåller instruktioner så att eleverna kan prova att bygga, pyssla eller experimentera själva efteråt.

UTVÄRDERING

Prata igenom aktiviteten efteråt och återkoppla gärna till Teknikföretagen om er upplevelse.

RESURSER

Internet och enhet att surfa på.

TIDSOMFÅNG

Ingen tidsangivelse, aktiviteten går att genomföra när som helst; på fritids, i skolan och hemma.

First Lego League

Lekfull väg till lösningsfokuserat lärande

I denna världsomspännande teknik- och innovationstävling får barn och ungdomar tillsammans leta lösningar. Tävlningen, som utgår från Legorobotar, hjälper till att öka intresset för teknik och industri och involverar dessutom flera olika målgrupper.

MÅLGRUPP

Elever i årskurs 4–9.

FÖRBEREDELSE

Undersök intresse i klassrummet. Sätt ihop ett eller flera lag som ska tävla. Beställ ett Lego-set och skicka in anmälan. Deltagande lag utser även en vuxen som agerar lagledare, förslagsvis en lärare. Uppdragen som eleverna får kommuniceras ut via hjernekraft.org och tillkännages årligen på hösten.

GENOMFÖRANDE

Laget arbetar med projekt, teknik, marknadsföring och kärnvärden. Före turneringen ska alla lag lämna in en rapport där de beskriver sitt arbete inom dessa kategorier. I Lego-setet finns ett challenge-set och en Lego mindstorms-robot för att kunna lösa robotdelen av uppdraget. Ett challenge-set består av en robotmatta och Legoklossar för att bygga installationer som ska placeras på mattan. Laget övar i klassrummet under åtta veckor före själva tävlingsdagen.

På tävlingsdagen håller lagen presentationer i alla kategorier inför domarna. Några av presentationerna hålls i särskilda rum, medan andra hålls i lagets monter. Lagen föredras presentera sina lösningar inom projekt, teknik och marknadsföring samt föredras presentera hur kärnvärdena har genomsyrat arbetet. Lagen ska även delta i minst tre robottävlingar.

UTVÄRDERING

Själva bidraget utvärderas och bedöms av en jury. Det är dock viktigt att även göra en intern utvärdering på skolan för att undersöka vad insatsen gav. Därför kan det vara bra att prata igenom aktiviteten med både elever och deltagande lärare. Vad fungerade bra och vad fungerade mindre bra? Ska det här vara en årligt återkommande insats?

RESURSER

Anmälningavgift samt inköp av utrustning till varje lag. Många lag sponsras av kommuner, lokala företag eller via egna kontakter. Lyft frågan tidigt i Teknikcollege lokala styrgrupp.

TIDSOMFÅNG

Åtta veckor före tävlingsdagen släpps uppdraget, därefter jobbar laget tillsammans under lektionstid enligt lärarens planering.

TIPS! Ta del av tidigare uppdrag och tävlingar via hemsidan hjernekraft.org. First Lego League finns även för barn i åldrarna sex till nio år.

Möjligheternas Värld

Vidgade vyer inför viktiga vägval

Genom upplevelsebaserade workshops får högstadiееlever chansen att bredda sin bild av industrin och arbetslivet. Aktiviteterna, som har teknik i fokus, leds av gymnasieelever med särskild ambassadörsutbildning.

MÅLGRUPP

Högstadiееlever, förslagsvis årskurs 8.

FÖRBEREDELSE

Det är viktigt att förberedelsematerialet skickas ut till högstadieskolorna i god tid. Ha aktiva och väl genomarbetade stationer med konkret och nära koppling till arbetslivet. Tydliga uppdrag och förväntningar på de gymnasieelever som ska vara ambassadörer – se därför till att genomföra Teknikcollege ambassadörsutbildning inför eventet. Information om utbildningen finns på sida 34.

Flera regioner inom Teknikcollege genomför årligen Möjligheternas Värld och att ta en första kontakt med dessa regioner är en god idé. Kontakta Teknikcollege kansli för mer information.

GENOMFÖRANDE

Schemabrytande aktivitet som kopplas till teknikundervisning, gärna ämnesintegrerat. Aktiviteten kan genomföras i olika omfattning, men oftast har den genomförts under en vecka med cirka 800 deltagande högstadiееlever. På en yta motsvarande omkring 500 m² har tre klasser tagits emot åt gången, fått en introduktion och därefter roterat mellan sex till åtta stationer med en avslutande summering. Varje station är en upplevelsebaserad workshop som pågår i cirka 20 minuter innan eleverna byter station. Lokala företag engageras med fördel i stationerna.

Aktiviteten kan även genomföras med en klass i taget under en längre tidsperiod. Grunden är att ambassadörerna, och ibland även högskolestudenter, håller i upplevelsebaserade workshops.

ARBETSMARKNADSKUNSKAP • TEKNIK • NORMBRYTANDE UTBILDNINGSVÄR

UTVÄRDERING

Aktiviteten utvärderas med fördel genom en enkät. Det är viktigt att följa upp den här typen av insats, då den är resurskrävande och involverar många olika parter.

RESURSER

Storleken på aktiviteten kräver involverade rektorer, lärare, studie- och yrkesvägledare, Science Center eller motsvarande, processledare, lokala samverkansföretag, lokal teknisk högskola.

Det här är en aktivitet som kan medföra en större kostnad. Många genomför därför Möjligheternas Värld tillsammans med partners som är med och finansierar exempelvis lokal, mat och busstransporter. Budget ligger ofta mellan 100 000–400 000 kr. Det högre beloppet innefattar busstransport för högstadielklasserna.

TIDSOMFÅNG

Att arrangera Möjligheternas Värld kräver ett gediget förarbete och mycket planering. Det går att genomföra i olika storlekar, men det är alltid lika viktigt att vara ute i god tid. Involvera alla relevanta aktörer tidigt, framför allt företag och ambassadörer.

TIPS! Ett första steg kan vara att besöka en annan region eller skola som genomför Möjligheternas Värld. Då ser ni hur eventet genomförs, hur mycket arbete som krävs samt får idéer om vad ni själva vill få ut av insatsen.

Äggfallet

Konstruktion av en skyddsanordning

Ett roligt teknik- och fysikexperiment kopplat till kursplanen där eleverna ska bygga en konstruktion som får ett ägg att klara ett fall på tio meter utan att spricka.

MÅLGRUPP

Elever i årskurs 4.

FÖRBEREDELSE

Läs instruktioner på experimentarkivet.se/experiment/aggfallet/

GENOMFÖRANDE

Av materialet ska eleverna bygga en skyddsanordning till sitt ägg så att det inte går sönder. Ägget, i sin skyddsanordning, ska sedan släppas från en hög höjd, exempelvis från skolans tak. Om ägget klarar fallet utan att spricka har eleverna klarat utmaningen. Ägget måste gå att sätta in och ta ur elevernas anordning.

Man kan välja om äggfallet ska genomföras i mindre skala inom en grundskola eller om flera skolor ska vara inblandade och tävla mot varandra. En idé som kräver samverkan och mer planering är att låta regionens företag kopplade till Teknikcollege att agera jury som ska utse den bästa äggfallskonstruktionen.

RESURSER

En hög blandat material (till exempel sugrör, pappersmuggar, plastpåsar, tejp, modellera, vanligt papper, tidningspapper, glasspinnar, tandpetare, ballonger, gem, aluminiumfolie) och ett rött ägg, gärna KRAV-märkt.

TIDSOMFÅNG

Utför förberedelser och experimentet under lektionstid, 4–5 gånger á 40 minuter.

TIPS! Sök på äggfallet på Youtube, där det finns flera filmer som kan inspirera till olika tävlingsupplägg.

Raketer

Lyft gemenskapen till nya höjder

Ibland räcker det med en smula fantasi och enkelt material som kartong, sax och tejp för att skapa en givande aktivitet. Raketbygget väcker både engagemang och stärker gemenskapen i klassen.

MÅLGRUPP

Elever i olika åldrar.

FÖRBEREDELSE

Dela upp klasserna i lag med två till fyra elever i varje. Lagen får sedan tillgång till papper, kartong och tejp, material de ska bygga raken av. Raketen ska avfyras med hjälp av en avfyrningsramp bestående av cykelpump kopplad till rör med avfyrningsventil. Samtliga elever får lika högt tryck och väljer själva höjdriktning på avfyrningsröret.

GENOMFÖRANDE

Ge eleverna två timmar för att bygga och dekorera sina raketer innan själva tävlingen börjar. Målet är att få raketen/planet att flyga så långt som möjligt. Det krävs en stor öppen yta, förslagsvis en fotbollsplan eller liknande, då vissa raketer kan flyga väldigt långt.

UTVÄRDERING

Kräver ingen utvärdering, men se gärna till att det blir en stående aktivitet. Det är kul för alla inblandade.

RESURSER

Kostnad för inköp av papper, tejp, pennor samt cykelpump.

TIDSOMFÅNG

Cirka fyra timmar för konstruktion av raketerna samt tävling.

TIPS! Dela ut pris i olika kategorier, såsom snyggast design, bästa tekniska utförande med mera, utöver det längsta avståndet.

Kemins dag

Sveriges största kemiexperiment

Tiotusentals barn och unga deltar varje år i Kemins dag genom att göra experiment och anta olika utmaningar. Som lärare kan man kostnadsfritt beställa materialpaket, vars tema varierar från år till år.

MÅLGRUPP

Elever på mellan- och högstadiet.

FÖRBEREDELSE

Beställ experimenten i materialpaketen kostnadsfritt från IKEM. I slutet av maj öppnar anmälningsidan för årets Kemins dag. I augusti skickas en officiell inbjudan till alla lärare som anmält att de vill ha information.

Experimenten är anpassade för årskurs 4–7, men det går bra att beställa till andra åldrar också. Då kan man som lärare behöva anpassa genomförandet så att materialet passar för den egna klassen.

GENOMFÖRANDE

Olika från år till år, men alltid något spännande inom temat kemi. År 2019 var temat Periodiska systemet med experiment kring dåtidens analysmetoder samt framtidens kemi och hur den kan bidra med hållbara lösningar.

UTVÄRDERING

Utvärdera innehållet och upplägget kring materialpaketen med eleverna. Diskutera med lärare om ämnesintegrering skulle vara möjligt. Tänk också på att det kommer nya teman varje år, vilket innebär att det är möjligt att arbeta långsiktigt med detta.

RESURSER

Information och anmälan finns på: ikem.se/ikem-skola/kemins-dag/om-kemins-dag/
Information om det aktuella årets Kemins dag finns vanligtvis tillgänglig i slutet av maj varje år.

Tjejkväll

Generationsöverskridande inspiration för fler kvinnor i industrin

Med hjälp av kvinnliga förebilder får tjejer i årskurs 9 chansen att öka sina kunskaper om teknik och innovation. Kanske kan en tjejkväll också inspirera till ett framtida yrkesval inom industrisektorn.

MÅLGRUPP

Tjejer årskurs 8–9.

FÖRBEREDELSE

Bjud in en inspirerande kvinna att föreläsa som arbetar inom industrin eller som tidigare varit elev och idag läser en teknisk utbildning på yrkeshögskola eller universitet. Förbered samtidigt ett mindre uppdrag åt eleverna, förslagsvis ett mini-designprojekt och be inspirationsföreläsaren att förbereda en dragning på cirka 30 minuter.

Låt gärna elever från gymnasiets certifierade Teknikcollegeprogram agera ambassadörer och besöka högstadieskolorna för att inspirera och bjuda in målgruppen. Förhoppningsvis får de också möjlighet att sätta upp planscher om tjejkvällen på respektive skola med kontaktuppgifter som eleverna kan använda för att anmäla sig. Säkerställ att det finns tillgänglig lokal och ordna med förtäring.

GENOMFÖRANDE

Hälsa alla deltagare välkomna och gör en kort genomgång av kvällens upplägg. Förslagsvis håller föreläsaren en dragning på temat ”Det här gör jag idag och den här vägen har jag gått”. Det tillhörande uppdraget förbereds antingen av inspiratören eller av arrangören. Det presenteras i direkt anslutning till föreläsningen och eleverna får också en introduktion av processens steg, till exempel om vilka verktyg som behövs för att lösa uppgiften. Ett tips är att förbereda gruppuppgifter istället för individuella uppgifter.

Uppdraget får gärna vara kopplat till kvällens tema och/eller något aktuellt ämne i samhällsutvecklingen där teknik är lösningen. Det ska vara kreativt och inte kräva förkunskaper. De inbjudna tjejerna arbetar tillsammans med ambassadörerna, som kan vara från gymnasiets alla årskurser (cirka fem i varje grupp). Det har visat sig vara extra lyckat att blanda grupperna, då tjejerna från årskurs 9 har kunnat ställa frågor och höra sig för om hur det är att läsa teknik. Grupperna får en timme på sig att lösa uppgiften.

INNOVATION • KREATIVITET • HÅLLBARHET • NORMBRYTANDE UTBILDNINGSVÄL

Under kvällen bjuds eleverna också på fika. Avsluta med att alla grupper får presentera sina lösningar för varandra. När tjejerna lämnar får de give-aways, med till exempel skisspennor eller en vattenflaska.

UTVÄRDERING

Ambassadörerna får möjlighet att gemensamt utvärdera insatsen i grupp tillsammans med arrangören. Förbered och skicka ut en kortare enkät till deltagarna med frågor om kvällen.

RESURSER

Fika och eventuell kostnad för inspiratör (något som ofta går att spara in på om det är en person från Teknikcollege samverkansföretag eller en tidigare elev, de brukar ställa upp gratis. En symbolisk gåva är dock alltid uppskattat). Give-aways till deltagarna. Bjud gärna ambassadörerna på exempelvis biobiljetter för deras insatser.

TIDSOMFÅNG

Kvällsaktivitet, lämpligtvis håller man på mellan 2–2,5 timme.

Foto: Emilia Jiménez-Bergmark

TIPS! Skapa en uppdaterad bild av teknik genom att lyfta fram nya förebilder som inspirerar fler tjejer att söka sig till tekniska yrken.

Teknikkollo

Praktik och teori för vetgiriga

Med fokus inställt på teknik får eleverna under flera dagar möjlighet att lära sig mer om olika utbildningar och yrken. Studiebesök och föreläsningar varvas med konkreta prova-på-aktiviteter.

MÅLGRUPP

Elever på mellan- och högstadiet.

FÖRBEREDELSE

Förberedelserna varierar beroende på hur många dagar kollot omfattar. Börja med att planera veckans upplägg, boka lunch/fika och kontakta de lärare elever på Teknikcollegecertifierade utbildningar som ska medverka, liksom deltagande företag. Skicka ut information och anmälmingsmöjligheter till eleverna i god tid. Sista kollodagen är det fint att dela ut ett diplom, som bevis på deltagarnas insatser, förbered gärna det.

GENOMFÖRANDE

Att genomföra ett teknikkollo kan se olika ut runt om i landet. Gemensamt för alla är att det krävs mycket tid för planering och genomförande. Första dagen är det viktigt att vara en god värd, visa eleverna rätt och hjälpa till med allt praktiskt. Nedan följer ett förslag på tänkt upplägg för kollot, anpassat efter behov och förutsättningar. Använd gärna skolans befintliga maskiner och utrustning.

- Testa på enkel programmering, svets och CNC, el och automation, grafisk produktion
- Studiebesök på ett företag där deltagarna får se delar av verksamheten
- Intervjuer med anställda om varför det är kul att jobba på företaget och vad de gör
- Testa på enklare monteringsarbete
- Inom temat LEAN har Teknikcollege skapat ett utbildningspaket för både lärare och elever
- Aktivitetsdag/besök på exempelvis ett Science Center, museum eller liknande i regionen

Flera lokala/regionala Teknikcollege genomför årligen Teknikkollo och har skapat ett väl fungerande upplägg. Vill du ta del av deras erfarenheter, kontakta gärna Teknikcollege kansli.

UTVÄRDERING

Kollot utvärderas med fördel genom en enkät. Det är viktigt att följa upp den här typen av insats, då den är resurskrävande och involverar många olika parter.

RESURSER

Det här är en aktivitet som kan medföra en större kostnad. Många genomför evenemanget tillsammans med partners som är med och finansierar exempelvis lokal, mat och buss-transporter.

TIDSOMFÅNG

Ett Teknikkollo pågår i regel under flera dagar. Uppskattningsvis behöver man som arrangör fyra till sex veckor för planering. Detta för att kunna boka lokal och förtäring, samt ha gott om tid till att kontakta skolor att bjuda in. Be lärarna att i god tid informera eleverna om kollo.

TIPS! Bjud gärna in elever från mellanstadiet. De som går i årskurs 8 har ofta redan bestämt sig för vilket gymnasieprogram de ska söka. Företagen är också en bra målgrupp för att få in kopplingen mellan utbildning och framtida arbetsplats.

Industrinatten

En mässta för möten och nya insikter

Industrinatten ger elever möjlighet att lära känna de industri- och teknikföretag som är på plats för att visa upp sin verksamhet. Här öppnas nya dörrar för både ungdomar och företag.

MÅLGRUPP

Elever på högstadiet och gymnasiet samt företag.

FÖRBEREDELSE

Anmälan till befintliga orter sker på Industrinattens hemsida. Där finns också instuderingsmaterial man som lärare kan använda för att förbereda eleverna. Klasserna bör delas upp i mindre grupper (max antal elever per grupp kan variera beroende på den specifika ortens kapacitet). Klasslistor med gruppindelning ska skickas in i samband med anmälan.

GENOMFÖRANDE

Industrinatten är en mässta, som ibland anordnas på kvällstid, ibland på dagtid. En grundtanke är att eleverna, förutom att gå på själva mässta, ska besöka minst två av de deltagande företagen för att se och lära sig mer om vad företagen gör, hur deras lokaler ser ut samt få veta vilka framtidsmöjligheter som finns inom företagens respektive branscher.

Genomförandet för respektive ort kan skilja sig åt, men många orter har även sina gymnasieskolor representerade på mässta för att kunna synliggöra utbildningsvägarna till respektive yrke.

UTVÄRDERING

På hemsidan industrinatten.se finns underlag till utvärdering av arrangemanget som skolan fritt kan använda.

RESURSER

Det är kostnadsfritt som besökare från skolor att delta. Läs mer på industrinatten.se.

TIDSOMFÅNG

Att delta på Industrinatten tar mellan fyra och åtta timmar beroende på respektive orts upplägg. Utöver genomförandet bör eleverna få möjlighet att under lektionstid få tid till förberedelser och uppföljning utifrån berörd lärares planering.

STUDIEBESÖK • MÄSSA • BRANSCHKUNSKAP • INFÖR GYMNASIEVALET

Årskurs 8-dagen

Egen aktivitetsdag för högstadietjejer

Teknik är kul – det är temat när tjejer i årskurs 8 bjuds in till en egen dag. Ambassadörer från Teknikcollege leder de olika aktiviteterna. Även det lokala näringslivet kan engageras.

MÅLGRUPP

Tjejer i årskurs 8.

FÖRBEREDELSE

Tillsätt en eventgrupp som förbereder aktiviteten genom att undersöka hur stor lokal som behövs för de olika momenten, vilka ska vara 10–15 till antalet. De praktiska momenten kan vara hämtade från utbildningen eller ha koppling till/medverkan av de lokala företagen. Lokala företag kan gärna ansvara för ett eller flera moment. Rektor bjuder in grundskolorna i kommunen genom sitt nätverk. Lokal/regional processledare eller annan med ansvar för Teknikcollege håller kontakt med press och media. Ambassadörerna från gymnasiet förbereds av sina ansvariga lärare att vara guider åt grundskoleeleverna.

GENOMFÖRANDE

Start i skolans aula, där Teknikcollegeambassadörer presenterar eventet för årskurs 8-eleverna. Dessa delas in i grupper, där även ambassadörer ingår, och får schemat för dagens aktiviteter. Alla elever får besöka tre av de många aktiviteterna under dagen. Dagen inkluderar förmiddagsfika och lunch.

RESURSER

Förmiddagsfika och lunch för besökande elever. Rollups och marknadsföringsmaterial.

TIDSOMFÅNG

Beroende av logistik och inbjudningar. Evenemanget anpassas utifrån hur många som anmält sig. Planering för 10–15 olika interaktiva moment som fokuserar på praktisk teknik.

Tio lektioner i att förändra världen

Boken som gör teknikämnet tillgängligt för alla

Teknik - tio lektioner i att förändra världen är namnet på den bok som Teknikföretagen tagit fram för lärare och högstadiel elever. En inspirationskälla som vill göra undervisningen så samhällsrelevant och inkluderande som möjligt.

Tekniklärare har en viktig roll när det kommer till att göra teknikämnet tillgängligt för alla elever. Syftet är att stötta och inspirera tekniklärare i arbetet med att göra teknikundervisningen så samhällsrelevant och inkluderande som möjligt. Med utgångspunkt i aktuella samhällsproblem, ny teknik och förebilder presenteras tio lektioner, som visar hur teknik kan hjälpa till att skapa en bättre värld. Redaktör för boken är Ulrika Sultan, tidigare tekniklärare som idag forskar om flickors teknikintresse och om hur det kan bibehållas upp i vuxen ålder.

MÅLGRUPP

Lärare som undervisar årskurs 7–9.

FÖRBEREDELSE

Boken är tänkt att fungera som praktisk handledning. En del lektionsupplägg bygger på diskussionsövningar och andra kräver material.

GENOMFÖRANDE

Genom att ta del av tipsen i boken kan man sedan genomföra engagerande lektioner. Varje kapitel innehåller fyra delar:

1. En intervju med en intressant person inom teknikbranschen.
2. Ett samhällsproblem kopplat till personens arbete.
3. Förslag på lektionsupplägg.
4. En text med tips till läraren. I slutet presenteras lektionernas koppling till läroplanen.

RESURSER

Boken finns att beställa eller ladda ner på hacktheworld.se och är gratis för alla tekniklärare.

TIDSOMFÅNG

40–100 minuter.

Teknikföretagen är en av Industrirådets medlemsorganisationer som tillsammans med ytterligare tio organisationer är ägare av Teknikcollege. Teknikföretagen har ytterligare satsningar på skolan som går att hitta via teknikforetagen.se och hacktheworld.se.

HÅLLBARHET • KOMPETENSUTVECKLING • LÄRARE • TEKNIKUNDERVISNING

Teknikcollege VR-upplevelse

Praktisk inblick i framtidens teknik

Ta på glasögonen och hjälp till att rädda världen! Med VR-glasögon och handkontroller får eleverna en konkret inblick i hur framtidens industri kan skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle. Ett perfekt inslag på gymnasiedagar, mässor och öppet hus.

MÅLGRUPP

Ungdomar som står inför sitt gymnasieval, samt föräldrar och andra vuxna som är nyfikna på industrins möjligheter.

FÖRBEREDELSE

VR-upplevelsen finns digitalt och går att hitta via tcportalen.se. Där finns även en detaljerad instruktion för installation och uppsättning. Det går också bra att kontakta regional processledare för mer information. Kom i god tid till evenemanget där ni vill visa upp VR-upplevelsen för att sätta upp dator och kontrollera avstånd till glasögonen och handkontrollerna.

GENOMFÖRANDE

Upplevelsen påminner om ett datorspel och är indelad i fyra interaktiva moment, som på olika sätt visar upp industrins yrken och utbildningsmöjligheter. Momenten följer en tydlig röd tråd, likt en produktionskedja bestående av CAD, CNC, svets och automation samt en häftig avslutning. Fokus ligger på de mjuka värdena och ger en inblick i hur framtidens teknik och industri kan fungera som ett verktyg för ett bättre klimat och ge rätt förutsättningar för ett hållbart samhälle.

Syftet med upplevelsen är att ge utövaren en enkel och verklighetstrogen introduktion till industrins olika områden och yrken och samtidigt bredda bilden av industrin.

UTVÄRDERING

Fundera gärna efter genomförd användning av VR-upplevelsen om det var något som lockade folk. Går det att uppskatta hur många och vilka som testade? Näddes en mångfald av ungdomar?

RESURSER

Dator, VR-glasögon och handkontroller (Oculus Rift), finns tillgänglig för utlåning via de flesta regioner. Kontakta Teknikcollege kansli för mer information.

REKRYTERING • ATTRAKTIONSKRAFT • HÅLLBARHET • ATTITYDPÅVERKAN

Gymnasium och utbildning för vuxna

Kickoff

Välkommen start på läsåret

Att under en dag hälsa alla nya elever välkomna är ett utmärkt sätt att få dem att förstå mervärdet med Teknikcollege. Med kickoff öronmärker man tid för information om vad det innebär att gå en Teknikcollegecertifierad utbildning.

MÅLGRUPP

Årskurs 1-elever på gymnasiet, vuxenstuderande som läser sin första termin.

FÖRBEREDELSE

Programarbetslag planerar genomförandet som en del i uppstarten av det nya läsåret. Beslut om att genomföra aktiviteten tas med fördel upp i lokal styrgrupp medan det praktiska planeras av utbildningsanordnaren. Företagens medverkan i planeringen är viktig för en lyckad aktivitet. Lokalbokning, liksom beställning av förtäring och give-aways, behöver göras i god tid.

GENOMFÖRANDE

Informationsspridning och studiebesök genomförs i anslutning till skolstart. Här är det viktigt att ge eleverna en bra bild av vilken typ av utbildning de valt, vad Teknikcollege är och hur det är tänkt att just de ska få en bra skolgång tack vare mervärdena av Teknikcollege. Deltagande företag informerar om hur de kommer att medverka i utbildningen, samt vilka förväntningar de har på eleverna. Företagens deltagande är viktigt för att ge ännu mer förankring till de studerandes utbildningsval. Dela gärna ut kickoff-paket innehållande exempelvis tröja, datorväska, powerbank eller övrig utrustning och märk det med Teknikcollege och/eller skolans logotyp.

UTVÄRDERING

Utvärdera insatsen i lokal styrgrupp och säkerställ att detta blir en årligen återkommande insats.

RESURSER

Kostnader för lokal, give-aways, förtäring och i vissa fall transport.

TIDSOMFÅNG

Aktiviteten genomförs med fördel under en hel förmiddag.

Branschdag

Utbildning och näringsliv i samverkan

En branschdag gör alla till vinnare – elever ges inblick i industrin och företag får chansen att träffa potentiella, framtida kollegor. Dagen bjuder dessutom på kompetensutveckling för yrkeslärare.

MÅLGRUPP

Elever på gymnasiets yrkesprogram och/eller vuxenstuderande, undervisande yrkeslärare och företag.

FÖRBEREDELSE

Boka datum för branschdagen, hel- eller halvdag, samt lokal. Bjud in samverkansföretag att föreläsa om sin verksamhet med fokus på kompetens. Vilka yrkeskunskaper krävs, vad finns det för verktyg, utrustning och krav på utbildning? Schemalägg hur klasserna ska rotera så att företagen kan vara kvar i samma lokal hela dagen. Involvera gärna yrkeslärarna, så att de får möjlighet att medverka och informera eleverna. Branschdagen fungerar som ett bra fortbildningstillfälle för lärarna. Extra kul om det är möjligt att bjuda in både gymnasieelever och vuxenstuderande, givet att det finns i de regioner där aktiviteten genomförs.

GENOMFÖRANDE

Var ute i god tid för att ställa i ordning lokalen efter företagens önskemål. Testa all IT och annan teknik i förväg. Ge företagen gott om tid till att föreläsa och berätta historier från sin verklighet. Låt även eleverna och lärarna kolla och känna på utrustning och verktyg, testa saker – dagen handlar om mycket mer än att enbart lyssna. Teknikcollege förespråkar alltid en kombination mellan att varva teoretiska kunskaper med praktiska.

UTVÄRDERING

Låt eleverna utvärdera dagen via ett utvärderingsverktyg (exempelvis Mentimeter eller enkelt med papper och penna). Prata även med företagen och lärarna om deras tankar kring branschdagen – bjud gärna in till ett uppföljningsmöte.

RESURSER

Kostnad för att arrangera en branschdag varierar, men ett tips är att använda skolans befintliga lokaler. Det innebär att det man som arrangör behöver finansiera är fika till alla deltagare, samt lunch till företagsrepresentanterna.

TIDSOMFÅNG

Uppskattningsvis behöver man som arrangör fyra till sex veckor före branschdagen för att kunna boka lokal och förtäring, samt ha gott om tid att kontakta företag. Be lärarna att i förväg informera eleverna om dagen.

TIPS! Be företagen att föreläsa och inspirera eleverna om hur branschen och verkligheten ute i arbetslivet ser ut. Blanda teori med praktiska inslag.

Ambassadörsutbildning

Unga inspiratörer visar vägen

Nå ungdomar i grundskolan och ge fler unga en korrekt bild av möjligheterna som finns inom industrin – det är målet med att utbilda elever på Teknikcollegecertifierade utbildningar till ambassadörer.

MÅLGRUPP

Elever som läser en Teknikcollegeutbildning (på gymnasiet eller vuxenstuderande) som är intresserade av att inspirera andra tjejer och killar när det kommer till val av utbildning.

FÖRBEREDELSE

Första steget är att ta del av utbildningen med tillhörande utbildningsmaterial. Detta finns att hämta på tcportalen.se. Där finner man som utbildare både stödmaterial och utbildningen i sin helhet. Se till att boka bra lokaler med mycket yta för att kunna genomföra utbildningens olika övningar. Förbered för att bjuda in max 25 deltagare. Gå ut med inbjudan i tid och se till att ambassadörerna känner sig utvalda – det hela handlar om ett hedersuppdrag.

GENOMFÖRANDE

Utbildningen är framtagen med målsättningen att vara flexibel och genomförbar för alla certifierade utbildningsanordnare. Den har paketerats för att med enkelhet kunna spridas och genomföras både regionalt och lokalt, där den lokala kopplingen är central för kvaliteten i utbildningen. Med utbildningen kan man hjälpa ambassadörerna att bygga sin egen unika story inför att de ska presentera sig själva framför potentiella Teknikcollegeelever.

UTVÄRDERING

Finns i utbildningspaketet.

RESURSER

Beror på ambitionsnivån, men man får räkna med kostnad för exempelvis lokal, förtäring och i vissa fall transporter om man väljer andra lokaler än den egna skolans.

TIDSOMFÅNG

Utbildningen är uppbyggd i olika moduler, vilket gör det möjligt för arrangören att anpassa den utifrån det specifika tillfället. Man kan köra allt ifrån en förmiddag med grunderna till en tvådagarsutbildning med hela utbildningspaketet. Var noggrann med att avsätta tid för förberedelser och efterarbete.

AMBASSADÖRER • ATTRAKTIONSKRAFT • FÖREBILDER

TIPS! Utbildningspaketet med tillhörande stödmaterial för både utbildare och studerande hittar ni på tcportalen.se

Blixtlåset

Svenska gymnasiemästerskapen för innovatörer

Innovation, kreativitet och entreprenörsanda står i centrum när eleverna får använda sina kunskaper och tänka nytt. Samtidigt får lärarna möjlighet till ämnesöverskridande samverkan.

MÅLGRUPP

Gymnasieelever.

FÖRBEREDELSE

Involvera de lärare och övrig skolpersonal som ska vara delaktiga. Det är viktigt att de är överens om vilka ämnen/kurser som berörs av arbetet och att eleverna får förutsättningar att arbeta aktivt med sin innovation under lektionstid.

GENOMFÖRANDE

Eleverna ska under avsatt lektionstid arbeta med att själva komma på en innovation, för att i slutändan arbeta fram en prototyp eller fungerande modell/produkt. Eleverna tävlar sedan med sin prototyp under en av de regionfinaler som arrangeras runt om i landet. Under finalen ska eleverna visa sin prototyp på en mäsas, samt pitcha sin idé framför en jury. Juryn bedömer både produkt/modell/prototyp och presentation utifrån ett antal nationellt beslutade kriterier. Varje region har sedan ett antal förutbestämda platser att tillgå till den stora Sverigefinalen.

UTVÄRDERING

Utvärdering av respektive skolas interna arbete, såväl lärares som elevers, bör göras under vårterminen efter deltagande i regionfinalen. Det är ett bra tillfälle att summera arbetsprocesser, intryck med mera. Elevernas arbete bör även vara en del av kursmålen för utbildningen och därigenom även betyggrundande.

TIPS! Involvera företagen även under arbetsprocessen genom att låta dem komma med tips och råd till eleverna.

RESURSER

För ett väl genomfört arrangemang krävs ett stort engagemang från många olika aktörer. Anmälningavgift till Blixtläset samt resekostnader till region- och Sverigefinal beroende på var i landet man som utbildningsanordnare finns. Många lag sponsras av kommuner, lokala företag eller via egna kontakter.

TIDSOMFÅNG

Kan variera utifrån respektive skolas förutsättningar. Förslagsvis inleds arbetet direkt efter sommarlovet med planering för lärarna. Elevernas arbete bör åtminstone sträcka sig under perioden november till februari. Efter det inleds regiontävlingarna och prototyperna måste vara klara.

Föreningen Blixtläset driver tävlingen som är ett samarbete mellan Teknikcollege Sverige, Siemens Sverige, T-konventet och ett antal entusiastiska gymnasieskolor. Läs mer på blixtlaaset.se.

Studentmingel

Nätverkande för framtiden

En lunchträff där företag, vuxenstuderande och elever på Teknikcollegeutbildningar minglar med varandra. Elever lär känna teknikstuderande från högre utbildningar och får möjlighet att nätverka inför stundande arbetsliv.

MÅLGRUPP

Studerande på både på gymnasiet och vuxenstuderande, samt samverkansföretag.

FÖRBEREDELSE

Denna aktivitet diskuteras och planeras med fördel i Teknikcollege lokala styrgrupp. Samverkansföretagen inom Teknikcollege turas om att varje år stå som värd för studentminglet. Ett värdföretag ordnar med lunch och ser till att bjuda in alla studerande lokalt eller varför inte inom hela regionen samt andra relevanta samverkanspartners.

GENOMFÖRANDE

Traditionsenligt håller ordförande för Teknikcollege styrgrupp ett välkomsttal. Därefter presenteras värdföretaget, gärna av vd. Fokus i dessa tal är eleverna, om vilka framtidsmöjligheter de har och om hur viktiga och värdefulla de är för företagen och samhället. Eleverna tas sedan om hand i grupper om cirka 20 personer (beroende på företagets lokaler) och erbjuds en rundtur genom företagets olika avdelningar. Avdelningarna speglar de olika delarna i teknikutvecklingsprocessen och det är av yttersta vikt att se till att lyfta fram olika yrken.

Detta varvas med att övriga grupper äter lunch och minglar. Ett utmärkt sätt för eleverna att känna en tydligare koppling mellan utbildningsval och potentiella framtida arbetsgivare, liksom en bra möjlighet för företagen att stifta bekantskap med framtida kollegor. Att dessutom bjuda med studerande från högskola och universitet gör att man tydligare markerar det faktum att man efter examen kan gå direkt ut i arbetslivet eller till vidare studier.

UTVÄRDERING

Efter genomförd aktivitet kan det vara bra att samtala med eleverna och lärarna som var med och deltog vid minglet. Att diskutera och utvärdera gemensamt i lokal styrgrupp är också en god idé.

RESURSER

Lunch och eventuell transport till och från företaget.

TIDSOMFÅNG

Ett lunchmingel pågår oftast klockan 11–13. Ta även förberedelseiden i beaktning.

TIPS! Vägled värdföretaget gällande innehåll i presentationen. Frågor som "Hur bidrar företaget till samhället?" och "Varför är detta en bra arbetsplats?" är mer intressant än siffror om omsättning.

Ung Företagsamhet (UF)

Företagare under ett år – erfarenheter för livet

Kunskaper för livet efter utbildningen – det får de elever som under ett år ges möjligheten att utveckla sitt kreativa tänkande genom att driva UF-företag.

MÅLGRUPP

Gymnasieelever.

FÖRBEREDELSE

Runt om i landet finns 24 regionkontor inom Ung Företagsamhet. Om er skola inte redan erbjuder eleverna UF-företagande, är första steget att ta kontakt med närmaste UF-kontor.

GENOMFÖRANDE

UF-företagande innebär att eleverna startar, driver och avvecklar ett företag under ett läsår. Året börjar med att de på höstterminen startar ett UF-företag genom att bilda grupper, formulera en affärsidé, sätta en budget och undersöka om idén är attraktiv på marknaden. Sedan driver de företaget med stöd av lärare, rådgivare och medarbetare från Ung Företagsamhet. När läsåret närmar sig sitt slut avvecklar eleverna sitt UF-företag. Ett UF-år kan bland annat genomföras som gymnasiearbete eller som en del i inriktnings- och programfördjupningskurser.

UTVÄRDERING

Sker löpande under årets olika delmoment. I slutet av läsåret ska eleverna presentera årsredovisning och genomföra bolagsstämma. UF-året är kopplat till kursplanen och är därför betygsgrundande.

RESURSER

Varje UF-företag ska betala en registreringsavgift för att få sitt företag försäkrat och registrerat.

TIDSOMFÅNG

Ett UF-år sträcker sig precis som det låter, under ett läsår. Ju tidigare man som utbildningsanordnare börjar jobba med innovation och entreprenörskap som en naturlig del av undervisningen desto bättre förutsättningar får eleverna. En trestegsmodell för arbetet med just innovation och entreprenörskap, UF-företagande och Blixtlåset har inom Teknikcollege utvecklats under 2018–2019. Kontakta Teknikcollege kansli för mer information.

TIPS! Låt eleverna delta i Blixtlåset året innan det planerade UF-året. Då behöver de inte lägga lika mycket tid på prototypframtagandet under själva UF-året utan kan istället fokusera på sitt entreprenörskap.

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation. Sedan år 1980 har de utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom processutbildningen UF-företagande. Läs mer på ungforetagsamhet.se

Företag

Studie- och yrkesvägledare

Smarta samarbeten

Vårdnadshavare

Marknadsföring

Del 2

Både företag och studie- och yrkesvägledare liksom andra smarta samarbeten är viktiga för att stärka den röda teknikråden. Tillsammans med genomtänkt marknadsföring och öppna dörrar till industrin ökar vi medvetenheten och attraktionskraften för de industrirelevanta utbildningarna.

Företagens engagemang

Exempel på företagsaktiviteter

Öppna dörrar till industrin

Det finns mycket som samverkansföretag kan göra för att delta i arbetet med att göra de industrirelevanta utbildningarna mer attraktiva. Här följer fem inspirerande exempel att ta efter.

Yrkesvandring

Bjud in elever från årskurs 8–9 till ett eller flera företag och erbjud en rundvandring i verksamheten. Fokusera på att utforska olika typer av yrkesgrupper och tydliggör hur många och varierande yrken det finns inom industrin. När man är 14–15 år har man generellt sett väldigt låg kunskap om mångfalden av yrken som finns att välja bland. Det här är en bra möjlighet för Teknikcollege att bredda bilden av industrin och förhoppningsvis så ett frö vad gäller kommande utbildningsval och i förlängningen yrkesval.

Teknisk femkamp

Bjud in elever från både mellan- och högstadiet att delta vid en Teknisk femkamp som pågår en dag, alternativt halvdag, där ungdomarna får lösa roliga och spännande uppdrag som företaget har förberett. Det behöver inte vara komplicerade uppgifter, men något som engagerar ungdomarna. Kombinera femkampen med ett studiebesök, förslagsvis en yrkesvandring.

Sport-, påsk- eller läslovsaktivitet

Bjud in elever från högstadiet med en handskriven personlig inbjudan. Syftet är att låta ungdomarna få omvandla teoretiska ämnen i praktiken, som ett komplement till prao. Låt ungdomarna bekanta sig med verksamheten och testa exempelvis CAD, CNC, ytbehandling eller enklare småmaskiner. Uppmana ungdomarna att ta med sig en vän för att avdramatisera det hela.

Öppet hus med företagsrepresentanter

Visa er närvaro på öppet hus och mässor. Det gör det tydligt för presumtiva studerande, samt föräldrar, att det lokala näringslivet står bakom och engagerar sig i utbildningarna. Det ger också en möjlighet för företag att prata kompetensbehov med föräldrar samt ge ungdomarna en första kontakt med en potentiell framtida arbetsgivare.

Testa på industrin

Förbered en, för en viss åldersgrupp anpassad, presentation som är uppdaterad med det senaste inom yrket eller tekniska nyheter. Samla ihop anställda som kan hjälpa till vid rundtur, presentation och uppgift. Då säkerheten är viktig behövs lite extra ögon. Bjud gärna med lärarna från skolorna i kommunen på en förhandsvisning. På så vis kan de förbereda eleverna före besöket.

Under besöket får ungdomarna en guddad tur i verksamheten och en inblick i hur det ser ut i er verksamhet. Informationen och säkerhetsgenomgången de får under dagen är anpassad efter målgruppen, då det kommer elever i olika åldrar. Efter introduktionen får de med sig en uppgift kopplat till exempelvis LEAN, teamwork eller andra uppgifter hämtade från verkligheten.

FÖRBEREDELSE

Det är viktigt att frågan är förankrad och beslutad i lokal eller regional styrgrupp. Starta därför en diskussion tidigt i lokal eller regional styrgrupp och gör upp en plan. Eftersom det är olika aktörer som medverkar krävs det att man är ute i god tid. Ta tidigt kontakt med aktuella skolor och skicka ut inbjudan. Bjud på lunch eller fika om aktiviteten håller på längre än ett par timmar.

Det hela kräver ett bra förberedelsearbete, kommunikation med skolor och framför allt en vilja att visa upp och dela med sig av sin verksamhet. Det är viktigt att förstå att det här är en aktivitet som syftar till att stärka företagens långsiktiga kompetensförsörjning.

UTVÄRDERING

Se alltid till att utvärdera insatserna i lokal eller regional styrgrupp. Genomför insatserna långsiktigt och låt dem bli återkommande. Genomför uppföljningsträff med lärare och pedagoger.

RESURSER

Här krävs företagens tid och engagemang, men det är viktigt att komma ihåg att det är möjligt att genomföra och delta på det sätt som passar bäst givet förutsättningarna.

Guide till studiebesök

Elevers första kontakt med företaget

Ett studiebesök på företag kan vara elevernas enda konkreta kontakt med industrin. Att ringa in målgruppen är en av de avgörande faktorerna för att lyckas som arrangör.

Syftet med ett studiebesök är att eleverna ska få insikt i hur det är att jobba på ett visst företag, vad ett tekniskt yrke kan innebära och vilken utbildning som behövs. De får även veta mer om det specifika företaget, samtidigt som företaget representerar industrisektorn i stort. I en del fall är studiebesök elevernas enda kontakt med teknikföretag och intrycket de får är därför oerhört viktigt. Det kan till exempel öka rekryteringen till tekniskt inriktade utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå.

Dagens teknik- och industriföretag erbjuder goda möjligheter till utveckling och stimulerande och omväxlande jobb. Under studiebesöket är det viktigt att visa detta för eleverna och göra det utifrån deras förutsättningar, för att kunna förmedla en rättvis bild av hur arbetet på företagen ser ut idag.

Anpassa upplägget efter målgruppen. En rundtur anpassad för vuxna är med stor sannolikhet inte intressant för grundskolans elever. Ska man lyckas med studiebesöket gäller samma sak som för vilken verksamhet som helst – man måste lära känna målgruppen som man vill kommunicera med.

FÖRSLAG PÅ STUDIEBESÖKSUPPLÄGG

- Inled besöket med att berätta om företaget och vad ni jobbar med.
- Introducera eleverna till vad de ska få se under rundturen på arbetsplatsen. Ett bra sätt att fånga elevernas uppmärksamhet är att dela ut en lista med några punkter som eleverna ska titta efter under turen. Det kan vara en speciell produkt, maskin eller yrkesroll, men också något de ska lyssna efter hos den som berättar.

TRE VIKTIGA SAKER ATT TÄNKA PÅ

Var medveten om målgruppen

Ofta är elever i grundskolan målgruppen. Många ungdomar i den åldern har aldrig tidigare besökt ett teknik- eller industriföretag och kunskapsnivån varierar. Se till att berätta om företaget och verksamheten så att eleverna förstår. Undvik därför att berätta om specifika detaljer hos en produkt eller tjänst. Det är bättre att väcka elevernas intresse med något de kan relatera till. Berätta till exempel gärna om hur man går tillväga för att ta fram en ny produkt, men undvik att specifikt berätta om vad som är nytt och ge istället exempel på hur det påverkar produktens funktion. Dra gärna koppling till hållbarhet.

Undvik siffror och årsredovisningar. För att ge eleverna en uppfattning om hur stort företaget är kan ni istället berätta hur många anställda som finns. Ett bra sätt för att konkretisera detta är också att ge exempel på de olika arbetsuppgifter man kan ha. Exempelvis: "Vi har 100 anställda i Sverige och vårt huvudkontor är här i Linköping. Hos oss kan man till exempel jobba med att komma på nya funktioner för våra produkter, jobba med att sätta ihop produkterna eller att sälja dem."

Var personlig

Berätta om varför just du valt att jobba med det du gör och varför det är roligt och spännande. Det kan även vara intressant att höra om vilket program du gick på gymnasiet och eventuellt senare på högskolan och varför. Berätta gärna om hur en vanlig dag kan se ut och ge exempel på vilka uppgifter man kan jobba med hos er, berätta om man har möten, om man reser eller om man jobbar med någon specifik maskin.

Ge exempel vad som behövs för att jobba hos er

Både elever och lärare behöver veta mer om vad det innebär att jobba på ett teknikinriktat företag. Ge konkreta exempel på vilka yrkesroller som behövs och vilka kunskaper som krävs. Varför behöver man kunna matematik, teknik, naturvetenskap, svenska eller engelska? Varför är det viktigt med samarbete och att kunna arbeta i grupp?

- Under rundturen: visa upp konkreta delar och arbetsuppgifter som eleverna kan förstå.
- Lyft gärna fram unga profiler, både tjejer och killar, som är yrkesverksamma på företaget.
- Träffas efter rundturen och prata om vad eleverna har fått se och gå igenom de punkterna på listan. Listan är ett bra sätt att få eleverna att lyssna efter det ni vill trycka lite extra på.

Tekniksprånget

Tekniksprånget är ett praktikprogram där Sveriges arbetsgivare tillsammans med regeringen, satsar för att säkra vår framtida kompetensförsörjning genom att locka fler ungdomar till högre tekniska utbildningar.

MÅLGRUPP

Elever som tagit studenten från teknikprogrammet eller naturvetenskapsprogrammet och företag.

Många av Teknikcollege samverkansföretag letar efter kompetenta ingenjörer och tekniker att anställa. En bra aktivitet som många företag samt Industrirådets medlemsorganisationer är engagerade inom är Tekniksprånget.

Genom fyra månaders betald praktik får unga i hela Sverige chansen att testa ingenjörsyrket i praktiken. Syftet med Tekniksprånget är att inspirera till att läsa en högre teknisk utbildning genom att ge en tydligare målbild av vad som väntar efter studierna. Över 200 arbetsgivare medverkar i projektet och erbjuder praktikplats på över 100 orter runt om i Sverige. Flera undersökningar visar på att fortfarande är stor brist på ingenjörer. Till exempel Arbetskraftsbarometern och Arbetsförmedlingen.

Praktiken genomförs både på hösten och våren och det går att anpassa upplägget efter målgruppen. Läs mer på teknikspranget.se.

Tekniksprånget

Branschfrukost

Effektiv mötesplats för större samverkan

En frukost med tydlig agenda och ett mervärde för alla inblandade. En lyckad branschfrukost är också det perfekta tillfället för företag att möta framtida arbetskraft.

MÅLGRUPP

Företag, utbildningsanordnare, politiker, rektorer, lärare och studerande.

FÖRBEREDELSE

Boka lokal, förslagsvis i en av skolans utbildningslokaler, och skriv en inbjudan med några informationspunkter som man vill ta upp, exempelvis: vad händer inom Yrkeshögskolan i vår kommun? Vad är på gång inom vårt lokala Teknikcollege? Hur arbetar vi med stärkt regional samordning? Bjud in målgruppen.

GENOMFÖRANDE

Var ute i god tid med att ställa i ordning lokalen. En bra tid är att ha frukosten mellan klockan 07.30–08.30. Låt deltagarna ta del av frukosten innan det är dags för informationspunkterna och låt dem mingla med varandra. Se till att få fram de viktigaste budskapen för att stärka samverkan. Lämna tid för frågor.

UTVÄRDERING

Räkna antalet deltagare, kontakta gästerna med ett uppföljande mail ett tag efter aktiviteten.

RESURSER

Om man kan vara i skolans lokaler blir det enbart kostnader för förtäring. Är man lärare eller lokal processledare som arrangerar, ta gärna hjälp av regional processledare för Teknikcollege.

TIDSOMFÅNG

Starta planeringsarbetet fyra till sex veckor i förväg. Sista anmälningsdatum bör vara en vecka före evenemanget. På själva branschfrukostdagen är det viktigt att räkna med cirka en timme för förberedelser och en timme för efterarbete.

Innan frukosten – skriv en kort artikel om eventet och sprid i olika kanaler. Lokala medier uppmärksammar gärna denna typ av arrangemang.

Studie- och yrkesvägledare

Industrins möjligheter

Skapa förutsättningar för relevant vägledning

Ungdomar och deras föräldrar vet ofta inte vilka möjligheter som erbjuds inom industrin. Genom att involvera studie- och yrkesvägledare inom Teknikcollege kan man öka kunskapen om framtidens behov och yrkesroller.

GENOMFÖRANDE

För att studie- och yrkesvägledarna ska kunna genomföra bra samtal och ha kunskap om framtida rekryteringsbehov behöver de relevant och uppdaterad information om Teknikcollege, industrin och dess möjligheter. Deras jobb är att se till att barn och ungdomar får möjlighet att göra välgrundade val med hjälp av kunskap och insikt av framtida arbetsuppgifter och yrkesroller och här har vi en viktig uppgift.

Det finns många sätt för studie- och yrkesvägledare att bekanta sig med Teknikcollege. Inte minst genom att delta i lokal eller regional styrgrupp. Men det finns många andra goda exempel på aktiviteter. Det allra bästa tipset är att nyttja de kontakter som skapas med exempelvis företag i Teknikcollege styrgrupper.

Många regioner arrangerar studiebesök eller andra verksamhetsbesök och här finns stora möjligheter för studie- och yrkesvägledaren. I denna bok kan du läsa mer om upplägg för studiebesök men för vägledarens bästa bör studiebesökets fokus ligga på vilka yrkesroller, utbildningsnivåer och kunskaper som medarbetarna inom respektive företag har och vilken kompetens som kommer att efterfrågas.

HUR NÅR TEKNIKCOLLEGE STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDARE?

På många skolor förekommer framtidsdagar, branschdagar eller liknande. Här kan ni som företag vara med. Se till att kontakta skolan och erbjud att komma och informera om Teknikcollege. Se till att ha med unga medarbetare med olika bakgrund och utbildningsnivå.

Flertalet kommuner och skolhuvudmän har gemensamma tillfällen för kompetensutveckling för sina vägledare – ta del av vad som finns och erbjud en aktivitet.

RESURSER

Att delta vid den här typen av aktiviteter medför oftast ingen kostnad. Däremot är studie- och yrkesvägledare en viktig målgrupp för Teknikcollege och det krävs tid och insikt i hur kommunen, olika huvudmän eller regionens olika nätverk och distributionsformer fungerar så att information når avsedd målgrupp.

UTVÄRDERING

Att involvera studie- och yrkesvägledare är ett långsiktigt arbete som inte direkt kan utvärderas för att analysera effekt efter en viss aktivitet. Ett förslag till utvärdering kan vara att efter ett år plocka ut en fokusgrupp med vägledare för att ställa frågor kring vilka aktiviteter de bedömt som bra underlag för det dagliga arbetet ute på skolorna och om det är något annat som kan vara lämpligt eller utvecklas.

TIPS

Se till att ha en distributionslista på mailen till alla studie- och yrkesvägledare. Med alla menas även vägledare inom arbetsmarknad och vuxenutbildning. Skicka alltid ett mail till alla vägledare/personer som arbetar med vägledningsfrågor när det går ut inbjudningar till aktiviteter av olika slag. Även om inte vägledaren har möjlighet att delta ökas kunskapen om vad som finns och vad som är på gång. Vägledare på skolor ingår ofta i flera arbetslag både tillsammans med lärare och andra yrkesgrupper, vilket gör att de är en bra ingång till skolor och utbildningscentra.

Smarta samarbeten

KomTek Sverige

Plantskola för framtiden

Den kommunala teknik- och entreprenörsskolan inspirerar, utmanar och utvecklar ungas intresse för teknik. Målet är att öka attraktionskraften hos yrken inom industrin med hjälp av långsiktigt arbete.

MÅLGRUPP

Barn och ungdomar i grundskolan.

Ett KomTek är en verksamhet inriktad på fritidskurser och stöd för skolan. Målet är att fler barn och unga ska bli intresserade av teknik och entreprenörskap. Utforskande, upptäckarglädje, ansvarstagande, initiativförmåga, kreativitet, självständighet och nyfikenhet utgör nyckelord i samtliga kurser och utbildningar. Verksamheten är utformad för att skapa förutsättningar för mångfald och en jämn könsfördelning bland deltagarna.

Ett KomTek kan se ut på olika sätt, beroende på förutsättningar och ambition hos den egna huvudmannen. Vissa KomTek drivs helt i kommunalt regi, andra till viss del med hjälp av externa finansiärer. Drivkraften och styrkan i KomTek är medarbetarnas engagemang, samlade kompetens, nyfikenhet, glädje och vilja att fylla på och dela med sig av detta till deltagare och i det egna nätverket.

Tillsammans finns över 60 teknikpedagoger med en enorm kunskaps- och utbildningsbredd. Förutom ordinarie personal finns mer än 250 timanställda handledare. Det kan vara studenter från gymnasieskolor, högskolor och universitet som har ett eget intresse i teknik, entreprenörskap och pedagogik. KomTek är en stor arbetsgivare och en fantastisk grogrund för unga medarbetare på väg ut i arbetslivet.

INSPIRATION • LÄRARE • TEKNIK • UPPFINNINGAR • ENTREPRENÖRSKAP

Inom ramen för konceptet finns utrymme för den enskilde huvudmannen att utforma verksamheten efter lokala förutsättningar och behov. Gemensamt är att bedriva verksamhet med så god tillgänglighet som möjligt för så många barn och unga som det bara går. Ett KomTek kan utifrån lokala förutsättningar erbjuda fritidsverksamhet, skolutveckling och utåtriktade aktiviteter.

Med utgångspunkt i de egna lokalerna kan ett KomTek också fungera som ett paraply för andra pedagogiska koncept inriktade på teknik- och entreprenörskap. KomTek verkar hela tiden för att fler ska få ta del av konceptet – antingen genom utlåningsverksamhet, genom att starta ett eget KomTek eller genom att ingå i olika regionala och nationella projekt och samarbeten.

KomTek finns i hela Sverige, det ger konceptet styrka och framåt driv. För kontakt och mer information besök komtek.se.

KOMTek

Snilleblixternas vänner (SBV)

Utbildar utbildarna

Att stimulera barns kreativitet och intresse för teknik, naturvetenskap, uppfinningar och entreprenörskap är målet. Snilleblixternas vänner erbjuder därför inspirationsutbildningar för lärare och fritidspersonal.

MÅLGRUPP

Pedagogisk personal som undervisar från förskoleklass till årskurs 6.

FÖRBEREDELSE

Fyra till sex veckor före utbildningsdagen: boka en lokal som kan möbleras om för att passa för både föreläsningar och workshops. Skriv en inbjudan och skicka ut till målgruppen (det finns färdiga mallar man kan få av SBV:s utbildare). Glöm inte att beställa fika till alla deltagare.

Var ute i god tid med att ställa i ordning lokalen. Utbildaren från SBV bistår med allt material. Att ha färdigtryckta namnskyltar till dem som kommer är en bra idé. Stäm också av med utbildaren inför utbildningsdagen. Gå igenom allt från dagens upplägg till tid för fika. All förberedelse är viktig.

GENOMFÖRANDE

Kontakta en utbildare hos Snilleblixternas vänner för mer information och för att få veta hur man gör om man är intresserad av att genomföra en utbildningsinsats. Utbildningen kan med fördel genomföras både som lokal aktivitet på skolan eller regionalt med representanter från hela Teknikcollegeregionen.

UTVÄRDERING

Ett bra utvärderingsverktyg är Mentimeter, där en enkät enkelt kan förberedas inför och skickas ut direkt efter utbildningen till samtliga deltagare.

RESURSER

Att anlita en utbildare från SBV medför en kostnad, men är samma oavsett deltagarantal. I kostnaden ingår två lärarhandledningar till samtliga deltagare samt utbildarens omkostnader. Kostnad för lokal och fika kan också vara bra att ta med i planeringen.

TIDSOMFÅNG

Utbildningen tar tre timmar. På själva utbildningsdagen bör man också räkna med 30 minuters förberedelse och 30 minuters efterarbete på plats.

TIPS! Be de anmälda att ta med olika återbruksmaterial, exempelvis papprullar, kartong, plast, udda strumpor, vantar och snören. Be dem även ta med olika verktyg såsom sax, limpistol, sidavbitare, håltång, pennor, lim och tejp.

Marknadsföringsaktiviteter

Marknadsföring

Gör skolan synlig och attraktiv

Konkurrensen om framtidens studerande ökar. Därför blir det också allt viktigare att synas och informera om just er skolas styrkor och fördelar.

MÅLGRUPP

Elever, föräldrar, företag.

FÖRBEREDELSE

Det viktigaste när det kommer till marknadsföring är att sätta mål, analysera vilket budskap man vill nå ut med och identifiera målgruppen för budskapet. Därefter bör man göra en budget och sätta en tidsram, för att slutligen välja marknadsföringskanal för just det här specifika budskapet. Var inte rädd för att prova nya vägar för att nå nya mål.

GENOMFÖRANDE

Oavsett om målet är att få fler sökande, förändra bilden av en bransch eller ett program hos föräldrar, sprida kunskap om verksamheten, rekrytera personal eller skapa kontakter med det lokala näringslivet är förberedelser, insikt och ärlighet grunden. Vilken är relationen till den tänkta målgruppen, vilken bild och vilket budskap delar man med sig av som utbildningsanordnare och vad är värdet i det som erbjuds? Detta är frågor som man bör besvara innan man går vidare till att planera nästa insats eller aktivitet.

UTVÄRDERING

Utvärdering av marknadsföringsinsatser är a och o för att nå lyckade resultat. Diskutera och utvärdera era insatser i lokal eller regional styrgrupp.

SOCIALA MEDIER • SYNLIGHET • MÄSSA • ANNONSERING

RESURSER

Olika insatser kräver olika storlek på budget. Därför är det viktigt att lägga ner tid på syfte och mål med insatsen, så att man kan prioritera hur stor del av den totala budgeten som ska användas. Bland det viktigaste att tänka på vad gäller personella resurser är att ha rätt person på rätt plats som förmedlar rätt budskap. Därför kan och bör det också skiljas på vilka som representerar skolan/programmet i olika sammanhang.

TIDSOMFÅNG

Beroende på aktivitet behövs olika lång förberedelsetid. Om man som skola tar fram ett grundmaterial som alltid finns tillgängligt minskar förberedelsetiden och förutsättningarna för ett lyckat resultat ökar.

TIPS! Var inte rädd för att lyfta fram det unika i en specifik utbildning och sätt framför allt upp tydliga och mätbara mål för varje aktivitet.

Publika evenemang

Stick ut från mängden

Att synas är att finnas. Att delta i lokala evenemang, som idrottstävlingar och stadsfestivaler, är ett bra sätt att berätta om den egna skolans verksamhet och fördelar.

MÅLGRUPP

Elever, föräldrar, företag (beroende på respektive skolas behov).

FÖRBEREDELSE

Fundera på vilken målgrupp man önskar nå samt vad målet för medverkan är. Ta fram information som är relevant, intressant och målgruppsanpassad. Förbered de personer som ska representera skolan under aktiviteten. Det kan till exempel vara lärare, studie- och yrkesvägledare, elever eller personal på företag. En stark rekommendation är att försöka ha med ambassadörer i så stor utsträckning som möjligt, speciellt när det kommer till målgrupperna barn, ungdomar och föräldrar. Beställ eventuellt give-aways och planera en aktivitet. Via sociala medier kan man sedan sprida sin medverkan i evenemanget.

GENOMFÖRANDE

Kom i tid. Gör i ordning skolans yta – det är bra att ha med rollups/beachflaggor eller annat material som synliggör var man kommer ifrån. Enhetlig klädsel stärker inte bara synligheten och varumärket, utan ökar även samhörigheten bland dem som arbetar på skolan. Utöver information är det alltid bra att ha en aktivitet som lockar besökare att stanna till. Aktiviteten bör vara kopplad till den utbildning som marknadsförs vid det specifika tillfället.

UTVÄRDERING

Gör alltid en intern utvärdering efter evenemangets slut. Nådde man den önskade målgruppen? Hade man rätt material och rätt personal på plats? Hur återkopplar man till dem som visade intresse? Det kan handla om en så enkel åtgärd som att skicka skol- eller programspecifikt material inför gymnasievalet. Eller som att bjuda in till en kvällsaktivitet/öppet hus för ett specifikt program.

RESURSER

Minst en vuxen bör medverka vid samtliga aktiviteter, men gärna merparten elever om möjligt.

SYNLIGHET • LOKAL MEDVERKAN • MARKNADSFÖRING

TIDSOMFÅNG

Varierar beroende på vilket evenemang man planerar att delta i. Räkna med att lägga mellan två till åtta timmar i förberedelse och en till två timmar till utvärdering, utöver tiden för själva genomförandet.

TIPS! Kontakta samverkansföretag – de kanske redan sponsrar en idrottsklubb eller liknande och har tillgång till marknadsföringsyta som man kan få låna gratis. Det är en fördel att synas tillsammans med lokala företag och tillsammans lyfta vad samverkan mellan skola och näringsliv ger.

Vårdnadshavare

Föräldrar som viktig målgrupp

Här följer en exempelmall från region Uppland på kommunikation till vårdnadshavare från samverkansföretag inom Teknikcollege. Anpassa gärna efter era behov och förutsättningar.

Till vårdnadshavare för ungdomar i årskurs 9 inför gymnasievalet

Upplands industriföretag behöver tekniker i världsklass

Hos oss finns framtidens arbeten. Vi som företag står bakom Teknikcollege Uppland och är i många fall både internationella och världsledande. Men för att fortsätta kunna vara det behöver vi kompetenta medarbetare med olika slags tekniska utbildningar. Vi levererar produkter till bland annat mobiltelefoner, framtidens transportmedel och avancerade verktyg. Vi bygger moderna bostäder och utvecklar energilösningar för dagens samhälle.

Vi är därför engagerade i kommunens gymnasieskola och gymnasieprogrammen teknik, industriteknik och naturvetenskap; som alla är certifierade inom Teknikcollege.

När man gått industritekniska programmet eller teknikprogrammet kan man börja jobba direkt i våra företag som operatör, montör, med programmering eller med andra uppgifter inom produktion. Det går också att plugga vidare till gymnasieingenjör, automationstekniker, produktionstekniker eller civilingenjör.

Vi från företagen ingår i styrgrupper, erbjuder praktikplatser, sommarjobb, studiebesök och gästföreläsningar. Vi tycker också till om kursernas innehåll så att utbildningarna är moderna och leder till att studenterna antingen kan läsa vidare på högskolan eller börja arbeta hos oss efter sin gymnasieexamen.

För mer information om våra företag, se: www.teknikcollege.se

För mer information om programmen går det bra att kontakta studie- och yrkesvägledare.

Teknik är en stor och viktig del av människans vardag och vi vill utveckla den tillsammans med ungdomarna i Tierps kommun.

Med vänliga hälsningar

Regional styrgrupp Teknikcollege Uppland

Kampanjdag

Gemensam kraftsamling för ökad kännedom

Teknikcollege kampanjdag består oftast av roliga aktiviteter riktade mot barn och unga. Vissa år debatterar vi även extra för en aktuell samverkansfråga eller vår kärnfråga – att kompetensförsörja industrin med kvalitetssäkrad arbetskraft.

Sedan 2013 har Teknikcollege varje höst i oktober arrangerat Teknikcollege nationella kampanjdag, en dag där vi gemensamt kraftsamlar och sprider mervärdet av Teknikcollege. Syftet med kampanjdagen är att visa upp de fantastiska satsningarna som görs inom Teknikcollege för att skapa en matchning mellan utbildningssystemet och de kompetensförsörjningsbehov som Sveriges industriföretag har. Det är ett sätt att nå ut med budskapet om utbildningarna och de fantastiska yrkesmöjligheterna som finns inom svenska teknik- och industriföretag. Det finns inga regelverk eller krav på vad man ska göra utan det handlar om att sätta Teknikcollege i centrum.

Dagen ska syfta till att ge befintliga studerande en bra dag där vi ökar kännedomen om Teknikcollege, men kan också användas som ett bra tillfälle att nå ut till andra målgrupper, så som presumtiva studerande, nya potentiella samverkansföretag samt politiker och beslutsfattare.

Att ha ett specifikt tema kopplat till kampanjdagen kan ge extra stor effekt. Tänk gärna på vad som är ett aktuellt ämne för den målgrupp ni riktar in er på. Hållbarhetsfrågan är alltid aktuell eller ny spännande teknik.

TIPS! Behöver ni hjälp med teman eller att hitta inspiration från föregående kampanjdagar, kontakta Teknikcollege Sveriges kommunikör.

Register

A

Ambassadörer 18, 24, 28, 29, 36

Annonsering 58

Arbetsmarknadskunskap 18, 33

Attitydpåverkan 26, 29, 31

Attraktionskraft 11, 16, 29, 31, 36

B

Branschkunskap 28, 34, 40, 51

C, D

E

Engagemang 46

Entreprenörskap 38, 42, 54, 56

Experiment 20, 22

F

Förebilder 36

Företag 33, 34, 40, 46

Föräldrar/vårdnadshavare 62

G

H

Hydraulik 21

Hållbarhet 24, 30, 31

I

Inför gymnasievalet 26, 28, 29

Innovation 15, 16, 22, 24, 38, 42

Inspiration 54

K

Kemi 13, 22

Kompetensutveckling 30, 56

Kreativitet 11, 20, 21, 22, 24, 38, 42

L

Lokal medverkan 60

Lärare 30, 54, 56

M

Marknadsföring 60

Mässa 28, 58

N

Naturvetenskap 12

Normbrytande utbildningsval 18, 24

Nyfikenhet 11

Nätverkande 40

O, P

Programmering 16

Q, R

Rekrytering 26, 29, 31

S

Samverkan 46, 51

Skapande 12, 15

Sociala medier 58

Studiebesök 28, 33, 48, 49, 50

Studie- och yrkesvägledare 52

Synlighet 58, 60

T

Teambuilding 21, 51

Teknik 12, 15, 18, 54, 56

Teknikundervisning 20, 21, 30

Tävling 20

U

Uppfinningar 54, 56

Upptäckande 12, 15

V, W, X

Y

Yrkeskunskaper 34

Yrkesprogram 34

Z, Å

Ä

Ämnesöverskridande undervisning 38, 42

Ö

Checklista

Checklistan är din bästa vän för ett bra genomförande. Nedan ser du ett exempel som passar många av aktiviteterna i denna bok. Dela gärna på förberedelserna och delegera ansvar till kollegor. Klarmarkera allt eftersom.

Förberedelser

- ☐ Val av relevant aktivitet kopplat till tid för genomförande
- ☐ Läs igenom och anpassa efter er verksamhets behov
- ☐ Beställ give-aways
- ☐ Införskaffa priser till tävlingsmoment (symboliskt och vid behov)
- ☐ Skapa och skicka ut inbjudan
- ☐ Boka lokal
- ☐ Beställ förtäring (specialkost)
- ☐ Boka utrustning som monter eller rollup
- ☐ Ha målgruppsanpassat marknadsföringsmaterial på plats
- ☐ Förbered namnskyltar
- ☐ Förbered diplom om det är relevant

Före aktivitet

- ☐ Synliggör dagen i god tid, pressmeddelande, information på skolan
- ☐ Anmälan och deltagarförteckning
- ☐ Förbered gruppindelning
- ☐ Skriv ut instruktioner till grupparbeten eller annan relevant information
- ☐ Skicka ut "välkommen till eventet" i god tid
- ☐ Förbered utvärdering eller enkät

Aktivitetsdag

- ☐ Informationsmaterial/arbetsuppgifter
- ☐ Gruppindelning
- ☐ Pennor, papper/post-it

Efter aktiviteten

- ☐ Återkoppling
- ☐ Utvärdering
- ☐ Fokusgrupper

Vår regions röda tekniktråd

En bra början till att skapa er regions röda tekniktråd är att inspireras av aktiviteterna i denna bok. Nedan listar vi bokens innehåll där ni kan välja och vraka, fullfölja, kryssa i och utvärdera.

Förskola

- ☐ Draksagor
- ☐ NTA Skolvetenskap

Grundskola

- ☐ Teknikfritids
- ☐ First Lego League
- ☐ Möjligheternas Värld
- ☐ Äggfallet
- ☐ Raketer
- ☐ Kemins dag
- ☐ Tjejkväll
- ☐ Teknikkollo
- ☐ Industrinatten
- ☐ Årskurs 8-dagen
- ☐ Tio lektioner i att förändra världen
- ☐ Teknikcollege VR-upplevelse

Gymnasiet och utbildning för vuxna

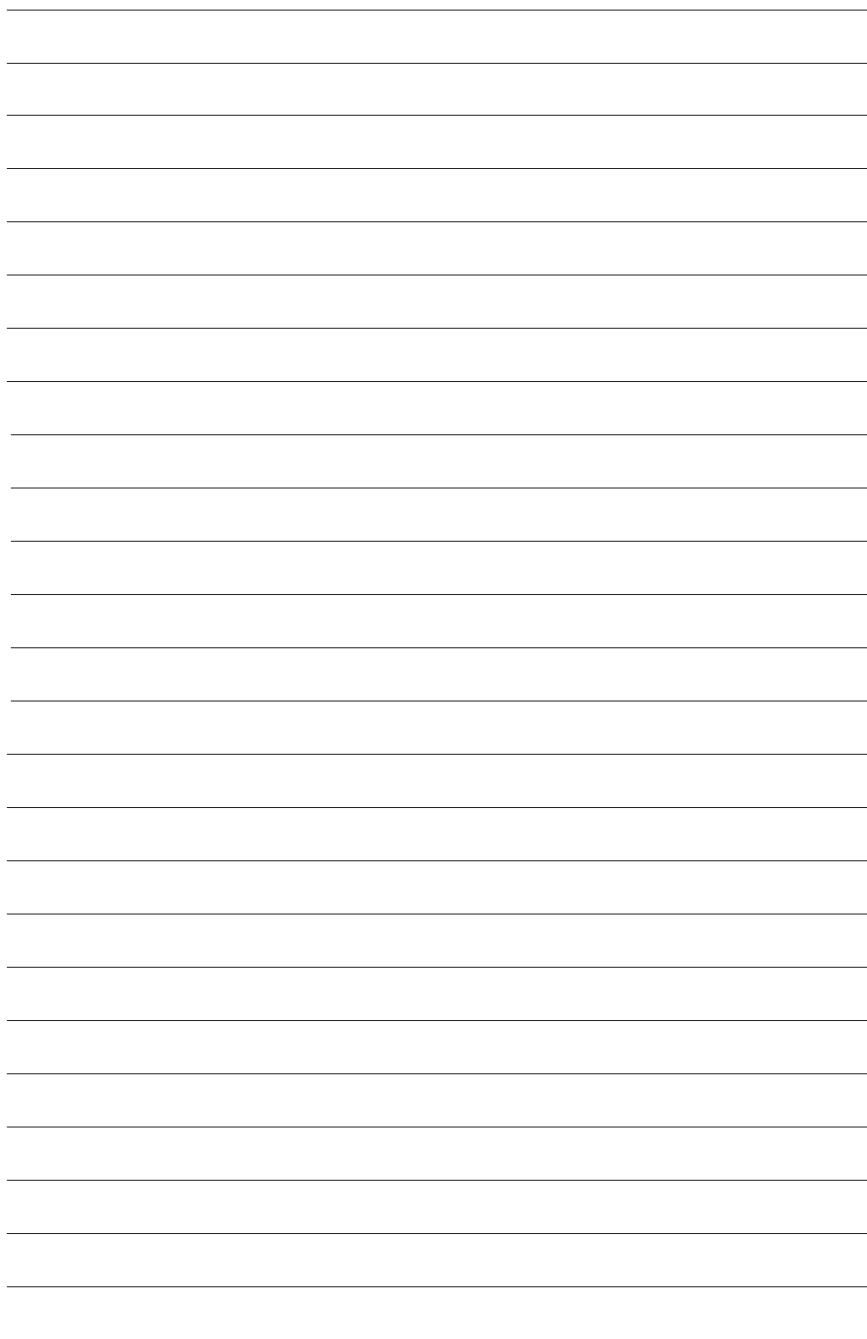
- ☐ Kickoff
- ☐ Branschdag
- ☐ Ambassadörsutbildning
- ☐ Blixtlåset
- ☐ Studentmingel
- ☐ Ung Företagsamhet (UF)

Övrigt

- ☐ Företagsaktiviteter
- ☐ Studiebesök på företag
- ☐ Branschfrukost
- ☐ Teknikcollege för studie- och yrkesvägledare
- ☐ KomTek Sverige
- ☐ Snilleblixtarnas vänner (SBV)
- ☐ Marknadsföring - Publika evenemang - Vårdnardshavare - Kampanjdag

Egna anteckningar

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

Kontakt

Teknikcollege kansli

Riksföreningen Teknikcollege Sverige

c/o Teknikföretagen

Storgatan 5, 114 44 Stockholm

www.teknikcollege.se/kontakt

Ansvariga utgivare: Patrik Laanemets, Sara Bondarevsky / Teknikcollege

Redaktör: Patrik Laanemets

Skribent: Fredrik Gummesson, Linda Rönnbäck, Therese Arebratt, Carina Lengbrant Malmberg,

Karin Nyman, Adis Martinovic, Joel Andersson, Elin Östblom, Maria Lejon, Niklas Hellström

Korrekturläsning: Provinsen, Sara Bondarevsky

Form: Sara Bondarevsky

Tryckt december 2019

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Europeiska socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling.

För att industrin ska kunna fortsätta bidra till sysselsättning och välstånd är det mycket viktigt att det finns kvalificerade medarbetare för företagen att anställa. Just därför finns Teknikcollege. Genom samverkan mellan utbildningsanordnare, företag och kommuner framtidssäkrar vi blivande kompetens till den svenska industrin.

Inom Teknikcollege har vi länge genomfört insatser för att öka attraktionskraften för de industrirelevanta utbildningarna. Insatser som vi nu vill ska få spridning och att fler ska få ta del av. Boken och dess struktur kallar vi för *den röda tekniktråden* som kort sammanfattat innebär att vi arbetar med rätt insatser, i rätt tid, mot rätt målgrupp.

Låt dig inspireras!

